

Estructura de la Comunicació

Codi: 103855
Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	FB	1	2

Professor/a de contacte

Nom: Maria Isabel Fernandez Alonso
Correu electrònic: Marialsabel.Fernandez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: Sí

Altres indicacions sobre les llengües

Grups 2 i 21 (teoria i seminaris)

Equip docent

Maria Corominas Piulats
Mercè Díez Jiménez
Aida Martori Muntsant
Nuria Torras Planas
José Joaquín Blasco Gil

Prerequisits

És recomanable el seguiment de les informacions d'actualitat sobre el sistema de mitjans, principalment a Catalunya, Espanya i Europa.

Objectius

Amb aquesta assignatura es pretén introduir l'alumnat en el coneixement dels trets estructurals dels sistemes de mitjans de l'entorn occidental europeu, prestant especial atenció als casos espanyol i català, perquè conegui a fons l'entramat mediàtic en què normalment desenvoluparà la seva activitat professional. D'aquesta manera, es realitzarà una primera aproximació a l'estudi dels actors econòmics, polítics i socials que conformen o contribueixen a la conformació d'aquests sistemes, sense deixar de banda l'anàlisi del model nord-americà, atesa la seva influència en el desenvolupament dels sistemes mediàtics europeus i llatinoamericans.

Tot això sense oblidar la incidència que està tenint Internet en el redisseny de l'estructura de la comunicació a escala nacional i internacional.

De manera eventual es poden incloure aspectes relatius a altres sistemes de mitjans si es produís algun fet d'actualitat particularment rellevant.

Competències

- Aplicar el pensament científic amb rigor.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar l'esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el pensament científic amb rigor.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
3. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
4. Descriure l'estructura dels mitjans de comunicació i les seves dinàmiques.
5. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
6. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
7. Gestionar el temps de manera adequada.
8. Identificar el sistema de mitjans de comunicació i els grups que han ostentat en un determinat moment el poder d'informar, i poder detallar el marc legal que crea un determinat govern sobre els mitjans de comunicació.
9. Identificar els fonaments estructurals del sistema comunicatiu.
10. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

1.- Delimitació conceptual i perspectives teòriques. ¿Què és un sistema de mitjans? Tipologia i característiques. Sistemes mediàtics comparats.

2.- Anàlisi d'actors que contribueixen a l'articulació dels sistemes de mitjans: Grups de comunicació, associacions empresarials, organismes de mesura d'audiències i empreses de telecomunicacions amb negocis a l'àmbit audiovisual. El paper de l'Estat i dels reguladors independents.

3.- Anàlisi de sectors mediàtics (premsa, ràdio i televisió). Panorama i característiques de l'oferta. Nous serveis i nous mitjans. Transformació dels models de consum i de negoci.

Metodologia

Dos terços de la docència presencial es desenvoluparan amb el grup complet i un terç en seminaris amb grups reduïts.

Les sessions amb el grup complet es concretaran en classes magistrals a càrrec del professorat, que explicarà els continguts bàsics relatius als blocs temàtics apuntats i aclarirà els dubtes relatius a les lectures obligatòries que hagin de fer els estudiants.

Als seminaris es posaran en comú i discutiran qüestions d'actualitat, amb la participació activa de l'alumnat, per tal d'actualitzar el temari i identificar elements clau referents a l'evolució dels sistemes de mitjans.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Seminaris	17	0,68	1, 2, 3, 5, 6, 7, 10
Teoria	34	1,36	4, 6, 8, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Avaluació	3	0,12	1, 4, 7, 8, 9
Tutories	5,5	0,22	5, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	83	3,32	1, 3, 4, 5, 7, 8, 9

Avaluació

Es realitzarà a partir de tres tipus d'evidències d'aprenentatge:

- 1.- Una prova de seguiment que representarà un 20% de la qualificació final. Tindrà lloc el 9 d'abril.
- 2.- Un examen final (4 de juny), amb preguntes relatives a tot el temari. Equivaldrà al 50% de la qualificació. Per aprovar l'assignatura cal superar obligatòriament aquest examen. Si no es fa, la qualificació final serà "no avaluable".
- 3.- Diverses proves relatives a les qüestions tractades al seminari, que suposaran el 30% de la qualificació. Pel seu caràcter vinculat a l'actualitat, aquestes proves no seran reavaluables.

Els estudiants que, com a resultat de totes aquestes evidències d'aprenentatge, no aprovin l'assignatura i hagin obtingut almenys un 3,5 de mitjana tindran l'opció de presentar-se a la revaluació de la prova de seguiment i/o de l'examen final. Aquestes proves tindran lloc el 25 de juny. En tot cas, per superar l'assignatura, es obligatori anar a la revaluació de l'examen final si aquest no està aprovat.

Així mateix, per participar a la recuperació, l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat no només de l'examen final sinó també de la prova de seguiment i/o del seminari.

En el supòsit que no se superi la revaluació de l'examen final, la qualificació definitiva de l'assignatura serà la que s'obtingui en aquest examen.

Si algun estudiant volgués presentar-se a les proves de revaluació per pujar nota haurà d'assumir-ne els resultats, tant si són positius com si són negatius.

La data i lloc de revisió de les diferents proves s'anunciarà amb almenys 24 hores d'antelació un cop fets públics els resultats, llevat que ja s'hagin indicat al moment de fer les proves.

En totes les evidències d'aprenentatge es tindran en compte els següents aspectes expressius i formals:

Adequació del registre a un context acadèmic

Correcció ortogràfica i sintàctica

Claredat expositiva

Presentació acurada

El curs 2018-2019 els estudiants de segona o tercera matrícula poden optar a l'avaluació mitjançant una única prova de síntesi o examen final (també amb opció a reavaluació, en les mateixes condicions que els estudiants d'avaluació continuada), d'acord amb l'article 117.2 de la Normativa Acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona aplicable als estudis universitaris regulats de conformitat amb el Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, modificat pel Reial Decret 861/2010, de 2 de juliol. S'entendrà que els estudiants de segona o tercera matrícula que no comuniquin explícitament per correu electrònic i en el termini anunciat a principi de curs la seva opció d'avaluació van a l'examen final.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	50%	2	0,08	1, 4, 7, 8, 9
Prova de seguiment	20%	2	0,08	1, 4, 7, 8, 9
Seminari	30%	3,5	0,14	1, 2, 3, 5, 6, 7, 10

Bibliografia

ALMIRON, Núria (2010): *Journalism in crisis. Corporate Media and Financialization*. Cresskill: Hampton Press.

BECERRA, Martín i MASTRINI, Guillermo (2009). *Los dueños de la palabra. Acceso, estructura y concentración de los medios en la América Latina del siglo XXI*. Buenos Aires: Prometeo.

CIVIL i SERRA, Marta; CORBELLA I CORDOMÍ, Joan; FERRE PAVIA, Carme i SABATÉ I SALAZAR, Joan, (eds.): *Informe de la comunicació a Catalunya 2015-2016*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Col·lecció Lexikon Informes, 5: <http://incom.uab.cat/informe/>

CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA (2016): *Informe 2015. L'audiovisual a Catalunya*. Barcelona: Consell de l'Audiovisual de Catalunya: <http://www.cac.cat/web/recerca/publicacions/llicitat.jsp?NDY%3D&MQ%3D%3D&L3dIYi9yZWNIcmNhL3B1Ymxp>

CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA (2017): *Llibre blanc de l'audiovisual de Catalunya*: <https://www.cac.cat/web/informacio/index.jsp?MTE4&MQ%3D%3D&L3dIYi9pbmRleENvbnRlbnQ%3D>

FERNÁNDEZ ALONSO, Isabel (ed.) (2017): *Austeridad y clientelismo. Política audiovisual en España en el contexto mediterráneo y de la crisis financiera*. Barcelona: Gedisa.

GARCÍA SANTAMARÍA, José Vicente (2016). *Los grupos multimedia españoles. Análisis y estrategias*. Barcelona: Editorial UOC.

GUIMERÀ i ORTS, Josep Àngel (2014): *Les polítiques de mitjans de comunicació durant els governs de Jordi Pujol. Premsa, ràdio i televisió en el procés de reconstrucció nacional de Catalunya*. Barcelona: Proa.

HALLIN, Daniel i MANCINI, Paolo (2008). *Sistemas de medios comparados. Tres modelos de relación entre los medios de comunicación y la política*. Barcelona: Hacer.

HARDY, Jonathan (2008). *Western Media Systems*. Londres: Routledge.

HAVENS, Timothy i LOTZ, Amanda (2012): *Understanding Media Industries*. New York: Oxford University Press.

LAMUEDRA GRAVÁN, María (coord.)(2012): *El futuro de la televisión pública. La necesaria alianza con la ciudadanía*. Madrid: Editorial Popular.

MARTÍ, Josep Maria i MONCLÚS, Belén (coords.) (2014): *Informe sobre la ràdio a Catalunya 2007-2011*. Bellaterra (Cerdanyola del Vallès): Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona. (Disponible a: <http://www.uab.cat/doc/radio>)

MIGUEL DE BUSTOS, Juan Carlos i CASADO DEL RÍO, Miguel Ángel (coords.) (2012): *Televisiones autonómicas. Evolución y crisis del modelo público de proximidad*. Barcelona: GEDISA.

REIG, Ramón (2011). *Los dueños del periodismo. Claves de la estructura mediática mundial y de España*. Barcelona: Gedisa.

ZALLO, Ramón (2011): *Estructuras de la comunicación y la cultura. Políticas para la era digital*. Barcelona: Gedisa.

ZALLO, Ramón (2016): *Tendencias en comunicación. Cultura digital y poder*. Barcelona: Gedisa.

Butlletí d'informació sobre l'audiovisual a Catalunya (BIAC) (www.cac.cat)

Comunicació 21 (<http://comunicacio21.cat/>)